

Zaaknummer : 01067048
Ons Kenmerk : ODH713092
Datum : 01-08-2023

Beschikking

Wet bodembescherming - deelsaneringsplan

Onderwerp

Op 6 april 2023 hebben wij een saneringsplan ontvangen als bedoeld in artikel 39 van de Wet bodembescherming. Het plan heeft betrekking op de locatie tussen Generaal Swartlaan en Huis te Landelaan te Rijswijk (locatienummer AA060309265).

Besluit

Wij besluiten:

- I. in te stemmen met het ingediende saneringsplan van Stichting Rijswijk Wonen. Het plan heeft betrekking op de locatie tussen Generaal Swartlaan en Huis te Landelaan te Rijswijk;
- II. de voorschriften voorschriftnummer 1 tot en met 9 te verbinden aan deze beschikking.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

- 1 De saneerder meldt uiterlijk tien werkdagen voor de feitelijke aanvang van de grondsanering, respectievelijk de grondwatersanering schriftelijk bij de Omgevingsdienst Haaglanden de aanvangsdatum van de sanering.
- 2 Indien de sanering niet wordt gestart op de gemelde aanvangsdatum of de overeenkomstig dit voorschrift aangepaste aanvangsdatum, meldt de saneerder dit onverwijld schriftelijk aan de Omgevingsdienst Haaglanden, onder opgave van de nieuwe aanvangsdatum. Indien de nieuwe aanvangsdatum op dat moment nog niet bekend is, meldt de saneerder de nieuwe aanvangsdatum minimaal twee weken voor deze datum schriftelijk aan de Omgevingsdienst Haaglanden.
- 3 Indien bij de sanering ontgraving van verontreinigde grond plaatsvindt, stelt de saneerder uiterlijk twee dagen voorafgaand aan het tijdstip waarop over het gehele gebied van de ontgraving de einddiepte bereikt zal worden en tot aanvulling van de ontgraving zal worden overgegaan de Omgevingsdienst Haaglanden daarvan op de hoogte. Bij ontgraving en aanvulling in gedeeltes, geldt voornoemde verplichting tot melding per gedeelte.
- 4 De saneerder meldt de datum van de beëindiging van de sanering binnen vijf werkdagen na beëindiging van de sanering schriftelijk aan de Omgevingsdienst Haaglanden.
- 5 De meldingen als bedoeld in voorschrift 1, 2, 3, en 4 dienen per e-mail (toezicht@odh.nl) te worden gedaan waarbij wordt gebruik gemaakt van de door ons beschikbaar gestelde meldingsformulieren (te vinden op www.odh.nl).
- 6 Indien zich tijdens de uitvoering van de sanering wijzigingen voordoen of worden verwacht ten opzichte van dit saneringsplan, meldt de saneerder dit zo spoedig mogelijk per e-mail (vergunningen@odh.nl). Hiervoor moet gebruik gemaakt worden van het door ons beschikbaar gestelde meldingsformulier (te vinden op www.odh.nl).
- 7 De onderzoeken, de uitvoering van de sanering en de milieukundige begeleiding als bedoeld in deze beschikking of het saneringsplan waar deze beschikking betrekking op heeft, worden uitgevoerd door een persoon of instelling die op grond van het Besluit bodemkwaliteit (of daarvoor in de plaats tredende regelgeving) beschikt over een erkenning voor het uitvoeren van de betrokken werkzaamheden.
- 8 Het saneringsplan is slechts gedurende een beperkte periode geldig, omdat na verloop van tijd de regelgeving en beleidsinzichten kunnen wijzigen. Indien niet binnen vier jaar na dagtekening van dit besluit wordt gestart met de sanering vervalt de instemming met het saneringsplan.
- 9 Het saneringsverslag dient aan het bevoegd gezag Wbb ter beoordeling te worden voorgelegd, binnen drie maanden na afronding van de sanering.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 6 april 2023 hebben wij een saneringsplan ontvangen als bedoeld in artikel 39 van de Wet bodembescherming (hierna: Wbb). Het plan heeft betrekking op de locatie tussen Generaal Swartlaan en Huis te Landelaan te Rijswijk.

Het geval bodemverontreiniging ligt op de volgende grondpercelen:

kadastrale gemeente : Rijswijk
sectie : D
grondpercelen : 7720, 7726, 7732, 7738 (alle gedeeltelijk)

Deze beschikking is gebaseerd op het volgende stuk:

‘Bodemsaneringsplan “Complex 207” Stichting Rijswijk Wonen Tien woonblokken tussen Generaal Swartlaan en Huis te Landelaan te Rijswijk’, opgesteld door KP Adviseurs BV met kenmerk 210456-B03 (versie 2) van 11 mei 2023.

Procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 21 april 2023 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens.

Op 11 mei 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

Aanvullend nader onderzoek “Complex 207” Stichting Rijswijk Wonen Tien woonblokken tussen Generaal Swartlaan en Huis te Landelaan te Rijswijk door KP Adviseurs BV met kenmerk 210456-B04 van 9 mei 2023.

Op basis van deze gegevens is het saneringsplan aangepast en is een tweede versie van het saneringsplan ingediend.

De procedure is op 11 mei 2023 hervat.

Zienswijzen

De ontwerpbeschikking heeft ter inzage gelegen van 9 juni 2023 tot en met 20 juli 2023.

Naar aanleiding hiervan is de volgende zienswijze binnen de termijn ingebracht:

A Zienswijze van 1 juli 2023 met kenmerk ODH740604

De zienswijze bevat samengevat de volgende punten:

1. De verstrekte informatie van Rijswijk Wonen t.a.v. het verkrijgen van de vergunning is onvolledig. Op een deel van de locatie is in de huidige situatie een moestuin voor buurtbewoners gemaakt. Hier is alvorens dat deze gerealiseerd is, tot 0,5 m-mv ontgraven als gevolg van de aanwezigheid van lood. Rijswijk wonen heeft aangegeven dat de moestuin niet gehandhaafd mag blijven, vanwege te hoge onderhoudskosten. Rijswijk Wonen heeft de onderzoeksrapporten die ten grondslag liggen aan het saneringsplan, na navraag door omwonenden, niet geleverd.
2. De handelwijze van Rijswijk Wonen en de aannemer die de renovatie van het projectplan uitvoert schaadt ons als omwonende in elk geval potentieel:

In mei 2023 is voor het plaatsen van de keten voor de bouwwerkzaamheden in de binnentuin gegraven tot een halve meter diep. Grond is deels op het grondgebied van de indiener van de zienswijze gestort zonder dat grond is afgeschermd voor gebruikers van het binnenterrein. Hier spelen ook kinderen. Alle katten die hier rondlopen hebben kale plekken rond de poten.

3. De manier waarop de omwonenden geïnformeerd worden is moreel verwerpelijk:
De omwonenden hebben aan de initiatiefnemer vragen gesteld over de opdrachtgever van het bodemonderzoek en voor welke reden er waar precies bodemonderzoek is uitgevoerd. Ook is gevraagd naar de resultaten hiervan en wat de gezondheidsrisico's zijn die bewoners lopen. Hierop is geen antwoord gegeven.

Indiener wijst verder op de functie van de binnenterreinen als speelplaats voor kinderen. De inrichting van het terrein zou zo moeten blijven dat dit voor kinderen geschikt blijft met zoveel mogelijk behoud van groen en bomen. Verder zijn er zorgen over de uitvoering van de werkzaamheden zelf: op het binnenterrein zou groot materieel en keten komen waardoor mogelijk het gras wordt stuk getrapt of gereden.

Over deze zienswijze(n) merken wij het volgende op:

Ad. A

1. Er zijn bij het bevoegd gezag Wet bodembescherming geen gegevens over een ontgraving als gevolg van een loodverontreiniging. Volgens de bekende onderzoeksgegevens is geen sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging met lood en dus ook geen saneringsnoodzaak voor het verwijderen van een loodverontreiniging. Het onderhavige saneringsplan heeft betrekking op het werken in en met sterk met zink en koper verontreinigde grond ter plaatse van de kabels- en leidingstroken direct langs de voor- en achtergevel van de bouwwerken. Hier bestaat geen milieuhygiënische noodzaak om de sterke verontreiniging te verwijderen, maar vinden werkzaamheden plaats om civieltechnische redenen. Er wordt, volgens het ingediende plan, uitsluitend gegraven voor zover dat nodig is voor de werkzaamheden aan en ten behoeve van kabels en leidingen. De aan deze beschikking ten grondslag liggende rapporten zijn door een ieder bij de Omgevingsdienst Haaglanden op te vragen, in geval de initiatiefnemer deze niet aan omwonenden verstrekt.
2. Handelingen in of met grond binnen de grenzen van een geval van ernstige bodemverontreiniging zouden volgens de Wet bodembescherming moeten gemeld worden bij het bevoegd gezag. Vanuit onze rol als toezichthouder zal gekeken worden welke werkzaamheden op de locatie zijn verricht en of dit aanleiding geeft tot handhavend optreden. Dit is echter geen toetsingsgrond voor het onderhavige saneringsplan.
3. De initiatiefnemer van het saneringsplan is verantwoordelijk voor het juist en tijdig informeren van omwonenden over de werkzaamheden. Ook moet deze een veiligheids- en gezondheidsplan opstellen om schade, overlast en risico's tijdens de uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen. De onderzoeksgegevens zijn beschikbaar bij de Omgevingsdienst Haaglanden. Hieruit blijkt dat ook de binnenterreinen voldoende zijn onderzocht en dat de aangetroffen verontreinigingen geen risico's opleveren voor de volksgezondheid bij normaal gebruik van de locatie (wonen met tuin). Omdat sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging met koper en zink (ook op de binnenterreinen) is een beoordeling gemaakt of deze verontreiniging een risico vormt voor normaal gebruik van de locatie. Bij de risicobeoordeling die is uitgevoerd ter voorbereiding van de beschikking ernst en spoed van dit geval (met kenmerk ODH701462), is uitgegaan van het gebruik wonen met tuin. Hierbij wordt, door het model dat gebruikt wordt voor de risicobeoordeling, ook rekening gehouden met consumptie van gewassen uit eigen tuin. Uit de toetsing aan het gebruik wonen met tuin blijkt dat er geen humane risico's zijn bij normaal gebruik van het terrein als wonen met tuin. Dit is dus geen aanleiding om de beschikking over ernst en spoed van dit geval te wijzigen of niet in te stemmen met het saneringsplan. Wij merken verder op dat indien de functie wel moestuin zou zijn (waarbij een groot deel van de groente- en fruitconsumptie uit de moestuin gehaald kan worden) of een kinderspeelplaats zou zijn, eveneens geen sprake is van actueel risico.

Het saneringsplan beschrijft geen werkzaamheden op het binnenterrein buiten de werkzaamheden in de kabel- en leidinggoot direct langs de gevel. Vinden elders binnen de grenzen van het geval van ernstige bodemverontreiniging werkzaamheden plaats in of met ernstig verontreinigde grond, dan moet dit worden gemeld bij het bevoegde gezag, zoals staat verwoord in voorwaarde 6 van deze beschikking.

Op basis van de Wet bodembescherming kan niet beoordeeld worden of een verandering van een inrichting van een terrein gewenst is, maar alleen of aanwezige verontreiniging een belemmering vormt voor een eventueel nieuw gebruik van de locatie. Hiervan is in dit geval geen sprake, omdat de functie en het gebruik niet wijzigt.

Ten opzichte van de ontwerpbeschikking zijn geen wijzigingen aangebracht.

Toetsingskader en grondslag beschikking

Het saneringsplan is getoetst aan de Wbb, Omgevingsverordening Zuid-Holland, de Nota vergunningverlening, toezicht en handhaving 2018-2021, vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 19 december 2017 en de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013 (Stc. 27 juni 2013). De artikelen 28, 38, 39 en 40 van de Wbb vormen de grondslag van deze beschikking.

Eerder afgegeven beschikkingen

In onze beschikking van 27 juli 2023 (met kenmerk ODH713038) is vastgesteld dat op de locatie tussen Generaal Swartlaan en Huis te Landelaan te Rijswijk sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging waarvan de sanering niet spoedeisend is.

Beoordeling

Beschrijving van de verontreinigingssituatie

In de bodemlaag van 0,0 tot 0,5 meter minus maaiveld (m-mv) is over een oppervlakte van circa 6.000 m² sterke verontreiniging aangetroffen met koper. Binnen een deel van de contour met sterke koperverontreiniging is ook sterke verontreiniging met zink aangetroffen (circa 3.000 m²). In de ondergrond (0,5-1,0 m-mv) is plaatselijk sterke verontreiniging met koper aangetroffen. Aangezien de verontreiniging diffuus aanwezig is, kan op basis van het gemiddelde van de aangetroffen gehalten koper in de ondergrond (0,5-1,0 m-mv) geconcludeerd worden dat gemiddeld gezien voor de ondergrond dit geen geval van ernstige bodemverontreiniging betreft.

Een risicobeoordeling heeft aangetoond dat er geen onacceptabele risico's zijn bij normaal gebruik van de bodem voor wonen met tuin.

Het deelsaneringsplan

Samenvatting saneringsonderzoek

Omdat sprake is van een deelsaneringsplan is geen saneringsonderzoek uitgevoerd.

Samenvatting deelsaneringsplan

Doelstelling van de bodemsanering (deelsanering) is met name het mogelijk maken van grondroerende werkzaamheden in verontreinigde grond. Per deelgebied zijn de navolgende saneringsdoelstellingen van toepassing:

- Voortuinen: de sterk verontreinigde grond wordt volledig verwijderd. Dit houdt in dat grond met een kwaliteit die slechter is dan bodemfunctieklaas Industrie wordt verwijderd. Indien op de geplande einddiepte van 1,0 m-mv de saneringsdoelstelling nog niet is behaald, zal een leeflaag worden aangebracht (grond klasse Wonen of beter);
- Achtergevels: uitvoeren deelsanering zonder saneringsdoelstelling ten behoeve van het verwijderen en afvoeren van een strook sterk verontreinigde grond (tot 0,6 m-mv; breedte van 0,6 m) teneinde een 'schoon' kabels- en leidingencunet te realiseren. Zoveel als technisch uitvoerbaar wordt de laag van 0,5-0,6 m-mv separaat verwijderd omdat deze op basis van de onderzoeksgegevens als niet sterk verontreinigd wordt beschouwd;

- Overig deel binnentuinen: geen grondwerkzaamheden voorzien; hier geldt dus geen saneringsdoelstelling.

In de voortuinen met een oppervlakte van circa 1.100 m² wordt eerst ontgraven tot 0,5 m-mv. Dan wordt bepaald of de onderliggende laag nog sterk is verontreinigd (wanneer de gehalten hoger zijn dan de maximale waarde voor bodemkwaliteitsklasse Industrie). In dat geval wordt deze sterk verontreinigde grond ook ontgraven en afgevoerd en wordt daarna ook de kwaliteit op 1 m-mv bepaald. Alleen de putbodems worden bemonsterd, niet de wanden. Daarmee komt vast te staan of nog sterke restverontreiniging achterblijft onder de 1,0 m-mv. Is de achterblijvende bodem op 1,0 m-mv sterk verontreinigd dan wordt de aanvulling gezien als een leeflaag met 1,0 meter dikte op een restverontreiniging. Er wordt dan ook geotextiel of een andere zichtbare afscheiding aangebracht om een duidelijke scheiding te maken tussen de achterblijvende sterke verontreiniging en de aangebrachte leeflaag. Blijkt geen sterke restverontreiniging achter te blijven, dan is geen sprake van een leeflaag en wordt geen duidelijke scheidingslaag aangebracht. Er wordt geen scheidingslaag langs de putwanden aangebracht omdat dit ongewenst is vanwege de aan te leggen kabels en leidingen. Er wordt aangevuld met grond met de kwaliteit Wonen met een aanvullende kwaliteitseis dat het gehalte lood niet hoger is dan 90 mg/kg droge stof.

Bij de achtergevels met een oppervlakte van circa 300 m² wordt ook bepaald of sterke restverontreiniging achterblijft op een diepte van 0,6 m-mv. Is sprake van sterke restverontreiniging, dan wordt ook hier op de putbodem geotextiel of een andere zichtbare afscheiding aangebracht.

In totaal wordt naar verwachting 700 m³ sterk verontreinigde grond afgevoerd naar een erkend verwerker. De naar verwacht 580 m³ licht verontreinigde grond wordt op de locatie hergebruikt of afgevoerd. Op basis van de voorgaande onderzoeken wordt niet verwacht dat onder de ontgravingen restverontreiniging achterblijft.

De in dit saneringsplan beschreven werkzaamheden vinden tot aan de gevel plaats. Eventuele werkzaamheden in de bodem onder de bebouwing vallen hierbuiten. Voordat hier in de bodem gewerkt kan worden moet hier de bodemkwaliteit onderzocht worden. Aan de hand van deze onderzoeksgegevens moet bepaald worden of hier ook sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging en een saneringsplan voor de werkzaamheden moet worden ingediend.

Overwegingen ten aanzien van het saneringsplan

Na uitvoering van de sanering is de bodem geschikt voor het beoogde gebruik wonen met tuin. Reeds voor het uitvoeren van de sanering zijn geen onacceptabele risico's aanwezig.

Aan de uitvoering van de beschreven saneringswijze is nazorg verbonden. Op de delen van de locatie waar een leeflaag wordt aangelegd moet deze in stand worden gehouden.

Wij stemmen in met het deelsaneringsplan omdat het belang van de bodem hierdoor niet wordt geschaad.

Het saneringsplan is slechts gedurende een beperkte periode geldig omdat na verloop van tijd de regelgeving en beleidsinzichten kunnen wijzigen. Indien niet binnen vier jaar na dagtekening van deze beschikking wordt gestart met de sanering, komt de instemming met het saneringsplan te vervallen.

Conclusie

Wij stemmen in met de in het saneringsplan beschreven doelstelling, uitgangspunten en werkwijze. Er is sprake van een deelsanering waarbij niet de gehele bodemverontreiniging wordt gesaneerd.